

Da Kejsar Karl 2. Gang blev sat paa Porten.

Den fordrevne Kong Alfons taler om en senere Genrejning af Spaniens Trone. I Paasken for 10 Aar siden forsøgte Karl af Østrig en Genrejning af sin Trone.

Paaskeensdag 1921 blev Østrigs Befolkning overrasket med Meddelelsen om at den fordrevne Kejsar, Karl Habsburg, hemmelig havde forladt Svejts og nu befandt sig i Ungarn for at lade sig udråbe til Kejsar paany. Fra alle sider rejste der sig en saadan Modstand derimod, at Karl straks maatte opgive sit Forhavende som haabløst. Karl Habsburg blev erklæret for Fange og anbragt i en Salonvogn for at transporteres tilbage til Svejts.

Tilbagereisen foregik fra Ungarn over Østrig til Svejts. Det østrigske Socialdemokrati stillede ved sin Leder, nuværende Sekretær i Internationale Fritz Adler, Krav om, at Karl Habsburgs Transport gennem Østrig skulde ske med Bistand af Folkeværnet og under det socialdemokratiske Partis Kontrol. Endskønt Krigsministeren satte sig derimod, bojede Regjeringen sig dog for Socialdemokratiets Krav, og vor Partifælle, Nationalraad Albert Sever, blev udpeget som Leder af Partiets Kontrol. I »Arbeiterzeitung« i Wien har Albert Sever nu offentliggjort sine Erindringer fra den historiske Fyrste-Transport.

Tirsdag den 5. April 1921 samledes de udpegede Transportledsagere. Det var: Nationalraad Sever (for Socialdemokratiet) og Løndagsmand Møller (for Jernbanemændene) med 12 Folkeværnsmedlemmer, desuden 3 Entente-officerer, endelig en Række østrigske Embedsmænd og Officerer med 6 Vagtsoldater.

»Hvad har Folkeværnet med det at gøre?«

Paa Grænsestationen Fehring afventede man Toget med Karl Habsburg fra Ungarn. Men først ankom en ungarsk General i fuld Uniform med nogle Ledsagere og forspurgte, hvem der skulde modtage Karl. De fik til Svar: »Politik, Folkeværnet og de socialdemokratiske Rigsdagsmænd.«

»Hvad har Folkeværnet med det at gøre?« spurgte Generalen utilfreds. »Af Sever fik han det rolige Svar: »Paa østrigske Grund bliver intet ændret i de træffe Foranstaltninger.«

Hertil svarede Generalen intet, men vendte sig til Ententeofficererne og forlangte, at der skulde være fuld Sikkerhed for Hs. Majestæts Liv. De erklærede Ententeofficererne, at der var.

Karl Habsburg overleveres.

En halv Time efter ankom Toget med den tidligere Kejsar og Konge. Den østrigske Politikommissær gik ind i Toget og præsenterede sig for Kongen, efter ham fulgte Ententeofficererne. »Hvor disse gik jeg ogsaa ind i Salonvognen«, skriver Sever, »blev staaende foran Kupédoøren, for virkelig at overbevise mig om, at man havde udleveret os Habsburgerne. Foran mig stod en ung, slank Mand i mørk Generalsuniform. Vi saa hinanden lige i Øjnene, og jeg forlod Vognen, jeg havde overbevist mig om, at jeg havde set den sidste Habsburger.«

Et Par Minutter efter gik Toget ud fra den lille Grænsestation. Fra de ungarske Officerer lod: »Ejlen«. De østrigske Stationsfolk rablet af fuld Høje: »Aufgehor, Habsburgern«. Fra Stationsbygningen lod fra en Grammofon: »Muss i denn, muss i denn zum Städtle hinaus ...«

Brucks Arbejdere vilde tale med Karl Habsburg.

Med Retning mod Svejts lampede Toget afsted med den sidste Habsburger. I hver Ende af hans Salonvogn var posteret 2 Folkeværnsmedlemmer med oplysnings Bajonnet. Ved en af de smaa Stationer undervejs meddeltes det, at ved Jernbanekontrol

punktet Bruck havde der samlet sig store Arbejdermasser, der var rasende forbitret paa Karl for hans Kup-Forsoeg.

Det blev nødvendigt at standse Toget nogle Mil derfra og sende Folk derhen at forhandle for at opnaa Genneindsættelse. Det lykkedes omstændigt Sever og Møller at faa Arbejderne til at forstaa, at det gjaldt om at faa Habsburgeren ud af Østrig saa hurtigt som muligt. Men de krævede, at de ved en Deputation enten vilde tale med Karl eller med Ententes ledende Officerer.

Det sidste blev ordnet. Og overfor den franske og engelske Repræsentation mødte da 8 Bruck-Arbejdere frem og protesterede lidenskabeligt mod Kup-Forsoget og erklærede, at Arbejderklassen aldrig vilde taale Karl eller nogen anden Habsburger som Hersker i Østrig, og de ønskede de at sige Karl lige i hans aabne Øjne.

Den engelske Oberst svarede, at han kendte den østrigske Udvalgte med Ekskejseren, men han havde blot sin Regjerings Befaling til saa hurtigt som muligt at faa det Ekskejsersøn tilbage over Grænsen, og dertil haabede han paa Arbejderklassens Hjælp. Han vilde være indforstået med, at 250 Arbejder tilfidsmand i Bruck modtog Toget. Han saa helst, om Tilfidsmandene lod Togets Ankomst og Afgang ske roligt. Men Misiags-raab fra Arbejderne paa Banegærdet kunde og vilde han ikke forhindre.

Saa gik Toget ind paa Brucks Banegærd. Det blev modtaget af veldige Menneskemasser med Leveraab for Republikken. Men da Salonvognen gjorde Holdt, brød Raseriet løs. Sever beskriver dette:

»Fra tusinde Struber lod Fyrer mod Habsburgerne. Jeg har oplevet mange Demonstrationer i Wien, hvor Mængden forbitret har givet deres Vrede mod Politik og Militær Luft. Det var altsammen Børneleg mod, hvad der foregik i Bruck. Det var et eneste ubryt brolende Skrig. Vi maatte med Mødt holde Menneskemængden borte fra Vaggonen. Vi ønskede blot at komme videre hurtigst muligt. En Jernbanemænd kom og sagde, at en Skruer var gaaet løs, saa der maatte repareres. Udetykket, skreg vi, vi kører alligevel. Endelig satte Toget sig i Bevægelse. Jeg forsøgte fra Trinbrættet endnu en Gang at gøre mig forståelig overfor Masserne. Forgive, Man kunde end ikke høre, hvad man selv sagde I Salonvognen var det mørkt, og ingen lod sig se ved Vinduerne.«

Østrigs Afsked med Habsburgeren.

Landslagsmand Møller havde ligesom sin Organisation henvendt sig til alle de øvrige Stations Jernbanefolk for at opnaa mindret Genmæng. Dette lykkedes, og Kl. 4.30 paa Aftendagen efter Afreisen pæsseredes den sidste østrigske Station, fra dennes Stationsbygning lod ogsaa: »Muss i denn, muss i denn zum Städtle hinaus.«

Ved den svejtsiske Grænsestation Buchs blev Karl Habsburg overleveret til den svejtsiske Oberst Kiesling. Rejsen var endt. Det kongelige Eventyr var afsluttet, Karl Habsburg havde reddet, om ikke Åren, saa dog Livet, men da vi pæsserede det sidste østrigske Sporskifte, saa vi, at der paa Masten var opslægt en Smaadukke for østrigske Officersuniform; dette var Karl Habsburgs Afsked med Østrig.

Pikanteri.

Mangler man morsomt Haandarbejde, hvorfor saa ikke slaa sig paa Perlbroderi. Staalperler er det sidste vidunderlige, og de er yndige. En Trekant af Silke — ligemeget i hvilken Farve, rids med et Tegnekridt et futuristisk Mønster, broder Perlerne meget solidt og flast og meget tæt ved Siden af hinanden. Saa dan Tørklæde er til Pynt paa enhver Ejle, og ved at afsløe »Trojen« til lettere Aftenunderholdninger.

Radio. 9.-13. Juni.

Tirsdag 9. Juni.

10,00: Meteorologisk Instituts udvidede Formiddagsmelding.
10,10: Fiskerionoteringer.
11,00—13,00: Transmission fra Restaurant »Wivel«.
14,00—16,00: Eftermiddagskoncert.
Ca. 14,15: Klaver-Soli.
16,00—16,30: Udsendelse for Børnene.
16,40: Børskurser og Varenoteringer, samt Fiskeri-Markedsberetninger.
16,50—17,20: Foredrag: Fra de Gamles Verden.
17,20—17,50: Tysk Undervisning.
17,50: Vejmeldinger.
18,00: Pressemeldelser.
18,30—19,00: Foredrag: De lukkede Kirtlers Funktion.
19,00—19,15: Foredrag: Dansk Radio-Hjælpefond.
19,15—19,45: Dansk Strygemusik.
19,45—20,25: Gyldenløve og Marie Grubbe.
20,25—20,45: Sonate-Koncert.
Ca. 20,45: Pressemeldelser.
21,00—22,00: Symfonikoncert.
22,00—23,30: Transmission af Dansemusik fra Restaurant »Lodbergs Orkester«.

Onsdag 10. Juni.

10,00: Vejmeldinger.
10,10: Fiskerionoteringer.
10,15—10,45: Skoleudsendelse.
11,00—13,00: Transmission fra »Palace-Hotel«.
14,00—14,30: Kvindernes halve Time.
14,30—16,10: Transmission fra Restaurant »Wivel«.
16,10—16,40: Foredrag: Broder Rus, Djæveln i Esrom-Kloster.
16,40: Børskurser og Varenoteringer, samt Fiskeri-Markedsberetninger.
16,50—17,20: Grammofonmusik.
17,20—17,50: Fransk Undervisning.
17,50: Vejmeldinger.
18,00: Pressemeldelser.
18,30—19,30: Transmission fra »Tivolies Koncertsal af Dansk Solistforbunds Koncert.
19,30—20,00: Oplesning: Adolfo Albertazzi: Social Republikken Europa, Aar 2010.
20,00—21,15: Transmission fra »Tivolie« (fortsat).
21,15—21,30: Pressemeldelser.
21,30—22,30: Transmission fra »Tivolie« (fortsat).

Torsdag 11. Juni.

10,00: Vejmeldinger.
10,10: Fiskerionoteringer.
11,00—13,00: Transmission fra Hotel »D'Angleterre«.
14,00—16,00: Eftermiddagskoncert.
Ca. 14,45: Oplesning.
16,00—16,40: Udsendelse for Drengene.
16,40: Børskurser og Varenoteringer, samt Fiskeri-Markedsberetninger.
16,50—17,20: Foredrag: Meteorologien og dens Fremskridt.
17,20—17,50: Engelsk Undervisning.
17,50: Vejmeldinger.
18,00: Pressemeldelser.
18,30—19,00: Dansk Røde Kors' Foredrag: Gigen og dens Bekæmpelse.
19,00—19,30: Marcher.
19,30—20,10: Danske Egne. Fra Ejer Baynehoj til Gylling-Næs.
20,10—21,05: Nyere fransk Musik.
Ca. 21,05: Pressemeldelser.
21,20—22,00: Let Aftenmusik.
22,00—23,30: Transmission af Dansemusik fra Restaurant »Nimbos Orkester«.

Freitag 12. Juni.

10,00: Vejmeldinger.
10,10: Fiskerionoteringer.
11,00—13,00: Transmission fra Restaurant »Wivel«.
14,00—16,00: Eftermiddagskoncert.
Ca. 14,45: Oplesning i sjællandsk Mundart.
16,00—16,30: Udsendelse for Børnene.
16,40: Børskurser og Varenoteringer, samt Fiskeri-Markedsberetninger.
16,50—17,20: Foredrag: Daniel Defoe, »Robinson Crusoe«s Forfatter.
17,20—17,50: Tysk Undervisning.
17,50: Vejmeldinger.
18,00: Pressemeldelser.
18,20—18,50: Foredrag: Familiebegrebet biologisk belyst.
18,50—19,00: »Erlødigs Uge«.
20,00—20,45: Verdens Herkules. (Farce med Sange i 1 Akt).
Ca. 21,00: Pressemeldelser.
21,15—21,40: Let Musik.
21,40—23,30: Transmission af Dansemusik fra Etablissement »Arenas«. Teddy Petersens Orkester og det ungarske Tango-orkester »Mondial Boys«.

Lørdag 13. Juni.

9,20: Vejmeldinger.
9,30—11,00: Transmission fra Christiansborg Slot: Dansk Kvindesamfundets Fællesmøde.
11,00: Fiskerionoteringer.
11,10—13,00: Transmission fra »Palace-Hotel«.
13,30—14,00: Grammofonmusik.
14,00: Udsendelse for Børnene.
14,30—16,30: Eftermiddagskoncert.
16,40: Børskurser og Varenoteringer, samt Fiskeri-Markedsberetninger.
16,50—17,20: Foredrag: Indtryk fra Elsass.
17,20—17,50: Fransk Undervisning.
17,50: Vejmeldinger.
18,00: Pressemeldelser.
18,30—19,00: Foredrag: Fagundervisning og Værksted.
19,00—20,00: Kendte gamle Digte og Toner.
20,00—20,15: Viser.
20,15—20,30: Oplesning.
Ca. 20,30: Pressemeldelser.
20,45—22,00: Moderne Dansemusik.
22,00—23,15: Transmission af Dansemusik fra Restaurant »Wivel«.

Lýsingar

Prima Husholdningskul.

Ny Forsyning hjemkommet.

HAVNAR KOL- & CEMENTHANDIL
TELEFONER 172 & 208.

KUNNGERÐAN

Havnar træsmiðjafelag ger kunnugt, at frá 15. juni í ár er arbeidsdagurin 8 tímar og minsta tímalon 1,25 oyri. Fyri yvirtíð verður goldið 50 pct. meir.

NEVNDIN

Licitation.

Arbejdet vedrørende Installation af Centralvarmeanlæg m. m. i Færøernes Mellem- og Realskole, samt diverse Bygningsforandringer i Forbindelse med Indretning af et Brusebadsrum udbydes herved. Planer, Beskrivelse og Betingelser udlæveres saavidt Forraad have ved Henvendelse til Ingeniør E. Bendix Madsen (privat Bopæl) fra Fredag den 5. ds. Kl. 9 Emd. — for Bygningsforandringens vedkommende fra Mandag den 8. ds. — imod et Depositum paa 5 Kr., der tilbagebetales saafremt det udlaaente tilbageleveres i uskadt Stand senest Licitationsdagen.

Tilbud sendes til Overlærer Busk og maa være denne i Hænde senest Torsdag den 11. ds. Kl. 3 Emd. til hvilken Tid Tilbudene vil blive aabnede i Overværelse af de bydende, der giver Møde.

Man forbeholder sig Ret til frit at vælge mellem de indkomne Tilbud og eventuelt forkaste dem alle.

Thorshavn, den 3. Juni 1931.

Færøernes Mellem- og Realskole.

Den i April Maaned d. A. udsatte Generalforsamling fortsættes i Thorshavns Klub Onsdag d. 17. ds. Kl. 6 Eftermiddag.

Færøernes gensidige Forsikringsforening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug.

Aðalfundur.

P/f. Skipafelagið Foroyar heldur eykaaðalfund 30. juni í ár kl. 8 1/2 sp. í tí litta klubb-salunum í Tórshavn við hesi dagsskrá:

1) Lógbroytingar, neyðugar eftir teirri nýggja partafelagslógin.

2) Ymist.

Atongumerki mugu heintast á skrivstovu felagsins í Tórshavn áðrenn 30. juni kl. 6 sp.

Stjórnin.

Thorshavns Sygeplejeforening

afholder ordinær Generalforsamling Mandag den 22. Juni Kl. 8 i Logen med følgende

Dagsorden:

- 1) Det reviderede Regnskab fremlægges til Godkendelse.
- 2) Valg af Bestyrelse, Revisorer og Suppleanter.
- 3) Lovændringer.

Thorshavn, d. 8.—6.—31.

Bestyrelsen.

Innsendar greinir mega vera okkum í hendi seinast friggjaday kl. 10 f. p.